

Generació JESP

Joves

Emigrants

Sobradament

Preparats

GIRONA

Octubre 2012

Generació JESP - Girona

Joves Emigrants Sobradament Preparats

De l'any 2011 al 2012 creix l'atur entre titulats superiors un 17,92% i s'incrementa un 9,26% el total dels joves catalans que marxen a l'estranger.

A la província de Girona, des de l'any 2009 fins al 2012 s'han incrementat en un 37,40% els joves emigrants.

En el darrer any a Catalunya han desaparegut un 22,7% de llocs de treball que fins ara estaven ocupats per joves.

A la província de Girona, des del mes de setembre de 2007 fins al setembre de 2012 s'ha destruït un 13,40% de l'ocupació, el que suposa la pèrdua de 44.794 llocs de treball en cinc anys.

L'any passat, a l'informe Generació JESP (Joves Emigrants Sobradament Preparats) ja vam avisar que si no aturàvem la sagnia d'aturats i la precarietat dels joves al mercat de treball acabaríem sent un país exportador de professionals qualificats. De l'any 2010 al 2011 el número de catalans residents a l'estranger ja va augmentar un 9,3% situant-se en 170.909 persones.

Enguany, el problema encara s'està incrementant més. Segons el padró d'habitants residents a l'estranger (IDESCAT), de 2011 a 2012 el número de catalans residents a l'estranger ha augmentat un 8,74%, situant-se en 185.848 persones. D'aquest total, 45.977, el 24,74% tenen **entre 15 i 34 anys. L'augment de joves residents a l'estranger respecte el 2011 ha estat del 9,26%** i si ho comparem amb el **2009** (primer any que l'IDESCAT recull aquestes dades) **l'augment és del 30%** en només 3 anys. Pel que fa al total de catalans residents a l'estranger, en aquests 3 anys la xifra també ha augmentat pràcticament un 30%.

Si centrem la mirada en la província de **Girona**, els joves d'entre **15 i 34 anys residents a l'estranger han augmentat un 13,65% respecte el 2011** i un **37,40%**

des del 2009, és a dir, en els tres últims anys. Actualment aquests joves representen un 22% de la població de Girona resident a l'estranger.

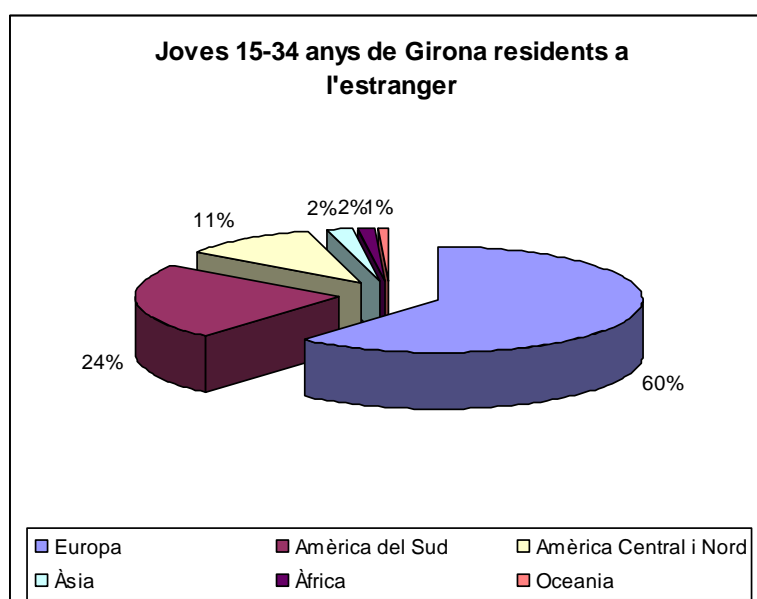
Destaquem que **respecte l'any 2011 el col·lectiu de catalans que resideixen fora de l'Estat Espanyol que més ha augmentat és el de joves**, fet que ens demostra que any rere any més joves marxen de Catalunya.

Taula joves de Girona residents a l'estranger 2009-2012

GIRONA	2009	2010	2011	2012
15-29 ANYS	1.471	1.671	1.843	2.123
30-34 ANYS	740	774	830	915
TOTAL 15-34 ANYS	2.211	2.445	2.673	3.038
TOTAL GIRONA	10.264	11.246	12.456	13.826

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l'IDESCAT

Pel que fa a les destinacions que trien els/les joves gironins/es a l'hora d'emigrar són: en primer lloc i amb un 61,45% Europa (França, Alemanya i Suïssa), en segon lloc amb un 23,64% dels joves Amèrica del Sud (Argentina, Veneçuela i Xile), seguint per Amèrica Central i del Nord (EEUU, Mèxic i República Dominicana), Àsia (Xina), Àfrica (cap país entre els 35 primers) i per últim Oceania (Austràlia).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

A aquests joves catalans que resideixen a l'estranger, als quals fèiem referència anteriorment, hem d'afegir aquells que marxen becats amb programes que fomenten les pràctiques a l'estranger i que donat l'estada limitada en el temps no figuren al registre del padró.

Entre altres, cal destacar que des del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) es gestionen dos programes per a realitzar pràctiques en empreses fora d'Espanya. Concretament, l'*Eurodissea* (joves de 18 a 30 anys) ha tingut aquest 2012 (fins a 30 de setembre), 66 beneficiaris i el *Leonardo da Vinci-Motiva* (joves de 18 a 35 anys) 98. L'any 2011 aquesta xifra va ser de 78 i 65 persones, respectivament.

D'altra banda, les beques *Argo Global* per a titulats universitaris preveien concedir 1.100 beques al llarg de la convocatòria 2009-2012 per marxar a l'estranger.

Cal tenir present que aquests programes rebent moltes més demandes de les que poden satisfer.

Pel que fa a l'Estat Espanyol, i segons un estudi de l'Eurobaròmetre publicat al mes de **juny del 2011** sobre mobilitat juvenil (última dada de la que disposem), Espanya es troba entre els sis primers països amb major percentatge de població jove que expressa el seu desig d'iniciar una nova etapa a un altre país, bé sigui per ampliar estudis o per buscar treball. **El 68% dels joves espanyols diuen que volen marxar a l'estranger; d'ells, el 36% per un temps determinat, mentre que el 32% no mostra perspectives de retorn, el que ens sembla molt preocupant.**

Per què els nostres joves volen emigrar?

Impossibilitat de trobar una feina digna al nostre mercat de treball

Segons un estudi de la OCDE publicat al setembre de 2010 (última dada de la que disposem), el 44% dels joves espanyols entre 25 i 29 anys té una ocupació per sota del seu nivell d'estudis, el que anomenen subocupació. El nostre model productiu - basat en la construcció, el turisme de sol i platja i les empreses que volen competir en mà d'obra barata i productes de poc valor afegit- no és capaç de donar una resposta als joves que durant anys s'han format i especialitzat en diferents matèries i ara es veuen obligats a marxar a l'estranger en busca d'un futur. L'equació *formació + esforç = èxit* ja no es compleix en aquest país.

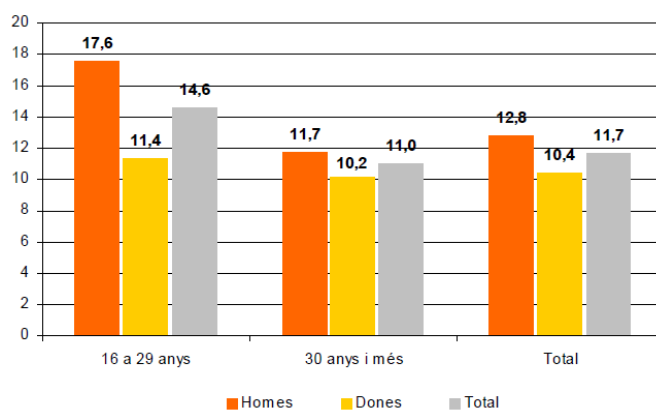
Atur

Al tercer trimestre del 2012, l'atur juvenil a Catalunya baixa, tot i que lleugerament, per primer cop en cinc trimestres. Cal tenir present que al segon trimestre de 2012 s'havia arribat al nivell màxim des del començament de la crisi.

Si agafem la franja d'edat dels **16 als 24 anys** la **taxa d'atur** es situa al **49%**, 2 punts menys que en l'anterior trimestre, mentre que l'atur de la franja dels 16 a 19 anys és del 71,8%, un punt menys que al segon trimestre.

Segons l'informe *Situació laboral de les persones joves a Catalunya* publicat per l'Observatori Català de la Joventut, gairebé la meitat de joves aturats fa més d'un any que es troben en aquesta situació. **L'atur de llarga durada pels joves de 16 a 29 anys és del 14,6%. Això representa només una mica menys de la meitat del total joves aturats (que representen un 37,1%).** L'atur de llarga durada afecta més als joves (14,6%) que als adults (11%).

Atur de llarga durada (%). Catalunya, 2n trimestre de 2012

Font: Enquesta a la Població Activa (Idescat). Elaboració pròpia

Font: *Situació laboral de les persones joves a Catalunya* publicat. Observatori Català de la Joventut.

A Girona, a setembre de 2012 la província ha registrat 55.821 persones a l'atur, dels quals 17.350 tenen entre 16 i 34 anys, segons dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació. La taxa d'atur global de la província de Girona es situa al tercer trimestre de 2012 en el 21,9% (EPA III-2012), mentre que la de Catalunya ha estat del 22,6%.

Pel que fa a Espanya i en comparació amb la resta d'Europa, el problema encara és més greu, ja que, juntament amb Grècia, es situa a la cua dels països on l'atur juvenil (de 16 a 25 anys) a l'any 2012 és més acusat.

Atur juvenil (16-25 anys) a Europa

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
França	18,2	19,7	20,3	21,4	18,9	18,4	22,8	22,5	22,9	23,3
Alemanya	10,6	12,6	15,2	13,6	11,7	10,4	11,0	9,7	8,6	7,8
Grècia	26,8	26,9	26,0	25,2	22,9	22,1	25,8	32,9	46,4	51,2
Islàndia	8,2	8,1	7,2	8,4	7,2	8,2	16,0	16,2	5,9	7,0
Itàlia	26,3	23,5	24,0	21,6	20,3	21,3	25,4	27,9	29,1	35,9
Espanya	22,7	22,0	19,7	17,9	18,2	24,6	37,9	41,6	46,4	51,1
Suècia	13,5	16,6	22,0	21,1	18,8	19,2	24,8	25,2	22,9	22,8

Font EUROSTAT- OECD
(Organisation for Economic Co-operation and Development)

Titulats superiors i atur

Segons dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, a Catalunya des del **setembre de 2011 fins al setembre de 2012 l'atur de tècnics professionals superiors i universitaris** (amb la carrera en curs o bé finalitzada) **ha augmentat en un 17,92%**. Cal dir també, que l'increment de l'atur entre persones sense estudis en aquest mateix període ha estat del 5,25% (12 punts menys que el cas dels titulats).

Pel que fa als **joves fins a 34 anys amb estudis superiors i inscrits a l'atur**, al **setembre de 2011 representaven 33.768 i al setembre de 2012 en són 36.931**. Trobem, doncs, un **increment del 9,37% en un any**.

A la província de **Girona**, els joves de fins a **34 anys amb estudis professionals superiors o universitaris o bé cursant-los i inscrits a l'atur**, al setembre de 2011 eren 2.264 persones i al setembre del 2012 en són 2.625, el que suposa un **increment del 13,76% en un any**.

Pèrdua de llocs de treball

També segons l'informe "La situació laboral de les persones joves a Catalunya" (Observatori Català de la Joventut, Generalitat de Catalunya) **en el darrer any han desaparegut un 22,7% dels llocs de treball que fins ara estaven ocupats per joves**, xifra més alta des del 2007.

Centrant l'atenció en la província de **Girona**, des del mes de setembre de 2007 i fins a setembre de 2012, s'han destruït **44.794 llocs de treball**. Així, en cinc anys **s'ha destruït un 13,40% de l'ocupació**. Al mes de setembre de 2007 hi havia 334.208 afiliats a la Seguretat Social i a setembre de 2012 n'hi ha 289.414 (dades extretes de l'Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya). Aquest percentatge de destrucció d'ocupació és el mateix que la mitjana catalana en el mateix període 2007-2012.

Temporalitat

La taxa de temporalitat juvenil (16-24 anys) al nostre país al **tercer trimestre del 2012** (dades EPA III-2012) ha arribat al **61,31%**, mentre que per la resta de la població catalana és del 19,03% (de fet, ja prou alta). Al 2011, la temporalitat juvenil catalana s'havia trobat 15 punts per sobre de la mitjana de la UE-15 (41,5%) i duplicant la mitjana de l'OCDE (24,5%).

A la província de **Girona**, del total de **contractes** formalitzats al mes de **setembre de 2012** (14.600 contractes) el **86,75% són temporals** (dades extretes de l'Observatori d'Empresa i Ocupació).

Salari baixos

Com hem dit, els contractes que normalment s'ofereixen als nostres joves són eventuais. D'aquests, s'ha produït un augment dels contractes de formació i de pràctiques des de l'entrada en vigor de la reforma laboral, que no ha fet més que precaritzar la situació i limitar encara més les possibilitats de trobar una feina digna amb unes condicions laborals decents tot impossibilitant l'emancipació dels joves.

A Catalunya, **el salari mig brut anual dels joves d'entre 18 i 25 anys era, l'any 2010 (darrera dada disponible), de 8.433 euros bruts anuals, és a dir, 702 euros bruts al mes**. A Alemanya, el salari mig del sector industrial oscil·la entre els 40.000 i els 45.000 euros, essent de 35.000 euros el salari mig aproximat dels sectors dels mitjans i tecnologies de la comunicació, la construcció i el turisme.

Taxa d'emancipació juvenil

En el segon trimestre del 2012, la taxa d'emancipació dels joves de 16 a 29 anys a Catalunya se situa fins el 26,5% un punt menys que **durant el 2011 que va ser del 27,7%**. Amb la crisi, les possibilitats d'emancipació dels joves catalans s'han anat reduint, ja que **la taxa d'emancipació durant el 2008 se situava en el 32,4%**. Malgrat aquestes dades, encara estem molt lluny de les taxes d'emancipació d'altres països com Alemanya, França o Holanda.

Tot i així, l'Estat espanyol ha aprovat reduir la renda bàsica d'emancipació juvenil passant dels 210 euros a 147 des de agost de 2012. A més a més de la reducció de la quantia, el problema ha estat que aquestes ajudes s'han demorat tant que molts joves que havien pres la decisió d'emancipar-se han hagut de tornar a la llar familiar.

Conclusions

- A Girona, **des de l'any 2009 i fins al 2012, s'ha incrementat el nombre de joves emigrants en un 37,40%**. Des de l'Avalot pensem que aquest increment té molt a veure en primer lloc amb les altes taxes d'atur juvenil (49% entre 16 i 24 anys) i en segon lloc amb com afecta l'atur especialment al col·lectiu de joves titulats superiors, que per aquest 2012 a la província de Girona suposa un increment del 13,76% si ho comparem amb el 2011.

- Un altre aspecte a destacar és que **en el darrer any han desaparegut un 22,7% dels llocs de treball que fins ara estaven ocupats per joves**, xifra més alta des del 2007, segons l'informe "Situació laboral de les persones joves a Catalunya", de l'Observatori Català de la Joventut. **A Girona, en els últims cinc anys, s'ha destruït el 13,40% de l'ocupació** de la província.

- Un altre problema que pateixen els joves, en aquest cas titulats mitjos i/o superiors, és que **han d'acabar acceptant feines per sota de la seva qualificació professional, les quals es caracteritzen per la seva precarietat i temporalitat**, i les conseqüències que d'això es deriven. Altrament, creiem que aquest fenomen acaba afectant a la motivació i al creixement personal, professional i social del jove, fet que el porta a plantejar-se la opció de buscar oportunitats en un altre país.

- Cal denunciar també que el 14,6% dels joves que es troben en situació d'atur ja els podem considerar **aturats de llarga durada**, fet que resulta molt preocupant atès que aquest fenomen pot acabar derivant en atur estructural. És aquest un altre motiu pel qual molts joves es plantegen com a única solució el marxar a l'estranger.

- Les continues reformes del mercat de treball que s'han aprovat sense acord amb els sindicats, han fet palès que l'ocupació juvenil no ha millorat si no tot el contrari: segons dades de l'EPA, des del 2010 ha augmentat quasi un 10% la taxa d'atur de joves d'entre 16 i 24 anys.

- Un altre aspecte que ens sembla realment preocupant és el fet que hi hagi una coincidència entre els sectors que estan patint retallades al nostre país (i que, per tant, expulsen treballadors i treballadores del mercat laboral) i els professionals que es demanden des d'altres països, com és el cas de sanitaris i docents.

– Creiem imprescindible que les partides de recerca i desenvolupament es dotin pressupostàriament d'una manera destacada, ja que el canvi de model productiu passa per fomentar aquestes polítiques. **En el 2012, l'Estat Espanyol ha aplicat una reducció del 25,6% sobre el pressupost aprovat del 2011, deixant tota la R + D + i espanyola aquest any en 6.391.000 d'euros**, el que significa una caiguda del 33,9% des de 2009. Es en aquests moment on s'ha de fer una aposta de veritat i veure aquesta destinació pressupostària com el que és, una inversió i no una despesa. Està demostrada la correlació entre inversió en tecnologia i recerca amb la competitivitat del país. Els països escandinaus hi destinen més del 3% del seu PIB (Finlàndia un 3,96% i Suècia un 3,6%).

– **Patriotisme empresarial.** Les empreses han de veure els joves com una inversió i no com una despesa. Els joves som el principal actiu i el principal aval d'un país. Aquest col·lectiu està molt preparat, són joves amb carreres universitàries, màsters i idiomes. No podem demanar-los més formació, en tot cas donar-los una oportunitat.

– Orientació i assessorament per a joves en la construcció del seu itinerari formatiu, dotant de **recursos econòmics i humans el SOC i la xarxes d'emancipació juvenil de Catalunya.** Són necessàries polítiques actives d'ocupació específiques per a aquest col·lectiu de joves preparats, com pot ser la prospecció d'ofertes de feina directament a les empreses.

– Que el sector financer faci arribar el **crèdit a les empreses**, sobretot a petites i mitjanes perquè tinguin liquiditat i puguin tirar endavant amb el seu projecte empresarial, el que suposarà més ocupació. També s'hauria de nacionalitzar algun dels banc o caixes que estan rebent diners públics.